

Spreekkansen in de buitenschoolse opvang

Reflectievragen bij filmpjes

Meer doen met het filmpje:

Wat kan
ouderbetrokkenheid
betekenen voor jou?

Brainstorm

De teamleden denken individueel of in groepjes na over het thema van dit filmpje. Daarna bespreek je gemeenschappelijke ideeën in de grote groep. Je kunt vertrekken van het thema of een of meer van deze vragen gebruiken:

- Wat vind jij belangrijk in verband met ouders?
- Wanneer beschouw jij een contact met ouders als goed? Waaraan kun je merken dat het contact goed zit?
- Denk aan ouders met wie je makkelijk contact legt. Hoe komt het dat dat makkelijk gaat?
- Denk aan ouders met wie je moeilijk in contact komt. Hoe komt het dat dit moeilijker gaat?
- Waar ben je trots op als je denkt aan contacten met ouders. Wat doe je goed?
- Wat loopt moeilijk als je denkt aan contacten met ouders? Waar wil je aan werken?

Bekijk het filmpje

Gespreksstof

01 Machteld, Anja en Eddy hebben het over meer durven om ouders aan te spreken.

- Welke ouders durf jij wel aan te spreken en welke spreek je liever niet aan?
- Hoe komt het dat je ouders wel of niet durft aan te spreken? Wat stelt je op je gemak? Wat schrikt je af?
- Wat zou jou kunnen helpen om sommige ouders toch aan te spreken? Bedenk een eerste kleine stap.

02 Lonne en Ilke vertellen dat de afstand tussen begeleiders en ouders kleiner geworden is door ouders met hun voornaam aan te spreken.

- Hoe spreek jij ouders aan: mama/papa, meneer/mevrouw, voornaam?
- Hoe word je zelf graag aangesproken? Juf? Je naam?
- Kennen de ouders jouw voornaam?
- Welk gevoel geeft het om met je voornaam aangesproken te worden?
- Hoe worden ouders graag aangesproken, denk je?

03 Anila vertelt dat ze van mening is veranderd over twee ouders door met hen in gesprek te gaan.

- Denk aan de ouders die in je opvang komen. Ben jij al eens van mening veranderd over een ouder? Hoe kwam dat?
- Welke 'oordelen' over ouders heb je al opgemerkt bij jezelf? Probeer je vervolgens in te leven in de situatie van die ouders: zie je redenen waarom ze bepaalde dingen doen of zeggen?

04 Nadine spreekt over een vertrouwensband met ouders:

- Wat is voor jou een vertrouwensband met ouders?
- Denk aan een ouder met wie je een vertrouwensband hebt en beschrijf die band.
- Hoe communiceer je met deze ouder?
- Hoe kwam de vertrouwensband tot stand? Wat deed je daarvoor?
- Denk aan een ouder met wie je momenteel geen vertrouwensband hebt. Hoe zou er wel een vertrouwensband kunnen groeien? Bedenk een eerste kleine stap die jij zou kunnen nemen.

05 Greet vertelt dat veel begeleiders zich bij de start van het project weinig gewaardeerd voelden door ouders.

- Herken je dat gevoel? Wat maakt dat je dat gevoel wel of niet herkent?
- Zijn er situaties waarin je appreciatie voelde van ouders? Vertel deze situaties aan elkaar.

Uitproberen

- Probeer contact te leggen met een ouder die jou een beetje afschrikt. Je kunt bijvoorbeeld elke keer als je deze ouder ziet oogcontact maken, glimlachen en goeiedag zeggen. Daarna kan je het kind van de ouder observeren en de ouder aanspreken om iets leuks te vertellen dat je hebt gezien. In een volgende stap kan je de ouder een vraag stellen over het kind of over wat hij vindt van de opvang.
- Stel je voor aan ouders. Vertel aan ouders hoe jij genoemd wil worden. En vraag hoe zij het liefst aangesproken worden. Start met ouders die je gemakkelijk durft aan te spreken. Vind je het moeilijk om te vragen hoe ouders genoemd willen worden? Bedenk dan een spel waarbij je de kinderen kan betrekken. Maak borden met aanspreekvormen waartussen ouders kunnen kiezen, laat kinderen de ouders interviewen, ...
- Betrap je jezelf op een 'oordeel' over een ouder, bekijk de situatie dan ook eens door de bril van de ouder.
- Leg een schrift in de opvang, noteer daarin positieve situaties met ouders, positieve signalen die ouders geven: een glimlach, een bedankje, een fijn gesprek... Vertel deze positieve situaties aan collega's. Maak na een tijdje een boekje met mooie citaten en voorvallen en illustreer het geheel met sprekende foto's.

Meer doen met het filmpje:

Wat denken ouders?

Brainstorm

De teamleden denken individueel of in groepjes na over het thema van dit filmpje. Daarna bespreek je gemeenschappelijke ideeën in de grote groep. Je kunt vertrekken van het thema of een of meer van deze vragen gebruiken:

- Wat denken de ouders in jouw organisatie over de opvang?
- Wat vinden ouders belangrijk, denk jij? Waar zijn ze positief over? Wat zouden ze willen veranderen?
- Hoe komen jullie te weten wat ouders denken?

Bekijk het filmpje

Gespreksstof

Wat vinden ouders belangrijk? Hoe kijken ouders naar buitenschoolse opvang?

- 01** De papa uit Oevel vertelt dat hij de opvang een meerwaarde vindt voor zijn kind.
- Wat vindt hij precies de meerwaarde van de opvang?
  - Welke aspecten van jullie opvang zie je zelf als een meerwaarde voor ouders en kinderen?
  - Denk je dat de ouders in je opvang zich bewust zijn van die meerwaarde? Waarom wel of niet?
  - Hoe zou jij de meerwaarde van jullie opvang zichtbaar maken voor ouders? Bedenk een eerste kleine stap.
- 02** De papa uit Oevel vertelt dat hij 'er gerust in is'.
- Wat houdt dat in, 'er gerust in zijn'?
  - Hoe probeer jij ervoor te zorgen dat ouders 'er gerust in kunnen zijn'? Wat doe jij om van de opvang een veilige en warme plek voor kinderen en ouders te maken?
  - Hoe laat jij zien of weten aan ouders dat ze 'er gerust in kunnen zijn'?
  - Wat zou je nog meer kunnen doen? Bedenk een eerste kleine stap.
- 03** De mama uit Oevel vindt het belangrijk dat haar aanpak en de aanpak van de opvang op dezelfde lijn zitten.
- Wat houdt dat in, 'op dezelfde lijn zitten'?
  - Hoe kunnen ouders weten dat hun aanpak lijkt op die van de buitenschoolse opvang?
  - Kennen de ouders jullie pedagogische visie, jullie aanpak?
  - Ken jij de aanpak van de ouders?
  - Hoe zou jij ervoor kunnen zorgen dat de aanpak van de ouders en die van jullie nog meer op eenzelfde lijn zitten? Bedenk een eerste kleine stap.

Hoe willen ouders betrokken worden?

01 De papa uit Oevel vergelijkt zijn betrokkenheid bij de opvang met de betrokkenheid bij de school.

- Welke voordelen van de opvang noemt hij?
- Hoe denken ouders in jouw opvang daarover, denk je?

02 De mama uit Boom vertelt dat ze blij is dat ze nu boven kan zien wat haar kinderen doen.

- Waar mogen ouders in jouw opvang komen?
- Kunnen ouders de kinderen zien spelen?

Hoe weet je wat ouders denken over de opvang?

- Hoe zijn de begeleiders in Boom en Oevel te weten gekomen wat ouders denken?
- Weet jij wat ouders denken over jouw opvang? Hoe weet je dat?
- Wat zou jij willen vragen aan ouders?
- Hoe zou je dat willen vragen?

Uitproberen

- Vraag ouders wat ze denken over de buitenschoolse opvang. Spreek hen aan als ze hun kinderen komen halen. Bedenk vooraf met het hele team wat je zou willen vragen. Laat je niet afschrikken door ouders die haast hebben. Vaak zijn ouders blij als je hun mening vraagt. Noteer wat ouders zeggen en deel dat met je collega's.
- Veel ouders vertellen dat het belangrijkste voor hen is dat kinderen zich goed voelen in de opvang. Bevraag kinderen over wat ze leuk vinden in de opvang. Gebruik methodieken aangepast aan hun leeftijd. Laat de resultaten aan ouders zien.
- Organiseer een groepsgesprek met ouders. Zoek samen met ouders naar een gepast moment. Bereid het gesprek voor en zorg voor een hapje en een drankje.

Meer over methodieken om ouders en kinderen te bevragen vind je in onze methodiekenmap.

Meer doen met het filmpje:

Ouders uitnodigen in de opvang?

Brainstorm

De teamleden denken individueel of in groepjes na over het thema van dit filmpje. Daarna bespreek je gemeenschappelijke ideeën in de grote groep. Je kunt vertrekken van het thema of een of meer van deze vragen gebruiken:

- Zie je er voordelen in om ouders uit te nodigen voor een activiteit in de opvang? Zoja, welke?
- Hoe voelt het voor jou om ouders uit te nodigen in de opvangruimte?
- Wat hebben jullie in het verleden al georganiseerd voor ouders?
- Hoe pakten jullie dat aan? Wat liep goed en wat ging minder vlot?

Bekijk het filmpje

Gespreksstof

- Welke ideeën uit het filmpje vind je inspirerend voor jouw opvang?
- Welke ideeën zou je liever niet zelf uitvoeren. Waarom?
- Welke voordelen zie je aan de aanpak van de organisaties in Boom en Oevel? En welke nadelen?
- Welke valkuilen zie je voor jouw organisatie?
- Hoe kan je die valkuilen overwinnen?

Uitproberen

- Bedenk een activiteit voor ouders. Zoek het niet te ver en pak het niet te groots aan. Denk aan de tijd die ouders willen of kunnen spenderen in de opvang. Misschien willen ze graag tien minuten kijken naar de tentoonstelling van kunstwerken die de kinderen hebben gemaakt? Of de kinderen geven een rondleiding aan de ouders in hun nieuw ingerichte tienerlokaal? Een hapje en drankje maken het gezelliger en feestelijker. Betrek de kinderen en denk na hoe ouders en begeleiders elkaar beter kunnen leren kennen, bijvoorbeeld met een spel, foto's...
- Wil je iets veranderen in de opvang? De indeling van de ruimte, de website, het activiteiten aanbod, de openingsuren, de inschrijfprocedure? Dat is het uitgelezen moment om ouders te betrekken. Bedenk hoe ouders mee kunnen nadenken en beslissen over de verandering zonder dat dat veel tijd kost. Ze kunnen een foto nemen van wat ze nu goed vinden, ontwerpen rangschikken naar voorkeur, eerste versies becommentariëren... Maak van de gelegenheid gebruik om ouders uit te nodigen in de opvangruimte.

Meer doen met het filmpje:

Hoe laat je aan
ouders zien wat de
kinderen doen?

Brainstorm

De teamleden denken individueel of in groepjes na over het thema van dit filmpje. Daarna bespreek je gemeenschappelijke ideeën in de grote groep. Je kunt vertrekken van het thema of een of meer van deze vragen gebruiken:

- Waar mogen ouders in jouw opvang komen?
- Met wie hebben ouders contact als ze hun kinderen komen halen?
- Zien ouders wat de kinderen doen?
- Als ouders meestal bij het onthaal blijven staan, nodig je hen dan af en toe uit om in de opvangruimte te komen?
- Wat doe jij als ouders in de opvang komen?

Bekijk het filmpje

Gespreksstof

- Zie je er voordelen in als ouders hun kinderen in de groep halen? Wat vertelt het filmpje? Welke voordelen zie je zelf nog?
- Hoe verloopt in jouw opvang een breng- of haalgesprek? Wat zeg je als ouders hun kinderen komen halen?
- Blijven ouders soms even in de opvang tot de kinderen hun spel afgerond hebben, opgeruimd hebben? Wat vind je daarvan? Weten ouders dat ze dat kunnen doen?
- Hoe zou je nog meer kunnen laten zien aan ouders wat kinderen doen in de opvang?

Uitproberen

- Bekijk het haalgesprek door de ogen van ouders. Doe een rollenspel: één begeleider komt binnen als ouder, de andere begeleiders doen wat ze gewoonlijk doen. Waar komt de ouder? Ziet de ouder de kinderen? Wat vertelt de begeleider? Wat vertelt de ouder? Bespreek daarna het rollenspel. Wat vond je goed, wat zou nog beter kunnen? Bedenk samen welke actie je wil uitvoeren.
- Bedenk samen hoe je aan ouders kan tonen wat de kinderen deden: een fotomuur, kunstwerkjes, of misschien kan je zelfs foto's van de dag laten afspelen op een scherm?
- Kies elke dag één kind uit. Observeer dat kind tot je iets leuks ziet dat je aan de ouders kunt vertellen, iets waarop ze trots kunnen zijn. Spreek de ouder aan wanneer die het kind komt halen. Ouders appreciëren het dat je hun kind kent.

- Probeer eens om de ouders die hun kind komen ophalen kort te betrekken bij het spel. Zijn de poppen aangekleed? Ouders kunnen vertellen welke outfit zij zelf zouden willen dragen. Hebben de kinderen met lego gespeeld? Laat de ouders raden wat ze gemaakt hebben. Zijn de kinderen aan het klimmen? Ouders kunnen raden hoe lang het duurt om boven te geraken. Spelen jullie verstoppertje? Ouders mogen hun eigen kind zoeken. Spelen de kinderen met clics? Daag ze uit om een deurmat te maken en bekijk samen of ouders erover stappen of erop. Proberen de kinderen te vlechten? Vraag eens aan de ouders of één van hen dat nog kan. Bij elk spel valt wel iets te verzinnen.

Meer doen met het filmpje:

Hoe communiceer je
met ouders die geen
of weinig Nederlands
kunnen spreken?

Brainstorm

De teamleden denken individueel of in groepjes na over het thema van dit filmpje. Daarna bespreek je gemeenschappelijke ideeën in de grote groep. Je kunt vertrekken van het thema of een of meer van deze vragen gebruiken:

- Ken je de thuistaal van alle kinderen?
- Welke zijn de meest voorkomende thuistalen naast het Nederlands?
- Hoe communiceer je met anderstalige ouders? Schriftelijk en mondeling? Welke hulpmiddelen gebruik je?
- Welke moeilijkheden ervaar je in je communicatie met anderstalige ouders?

Bekijk het filmpje

Gespreksstof

- In Boom ontwierp het team fiches die de belangrijkste afspraken visueel voorstellen met behulp van foto's en symbolen. Wat zijn volgens jou de voordelen van zo'n fiches voor begeleiders en voor ouders? Zie je ook nadelen?
- Wat zou jou kunnen helpen om de moeilijkheden in je communicatie met anderstalige ouders op te lossen? Bedenk een eerste kleine stap.
- Kim heeft het over de taalberg. De taalberg is een beeld dat toelicht dat niet iedereen een vreemde taal even goed of volledig kan leren. Dat betekent dat een deel van de anderstalige nieuwkomers in België het Nederlands niet volledig zal kunnen leren. Verandert die kennis je mening over sommige ouders die niet goed Nederlands spreken hoewel ze al lang in Vlaanderen wonen?
- Lijkt een workshop over en met anderstalige ouders je interessant? Wat zou je in zo'n workshop willen leren?
- Dietlinde vertelt dat we de omgang met anderstalige ouders proberen te integreren in de reflecties van het team. Hoe gebeurt dat op dit moment bij jullie? Hoe zou je dat nog meer kunnen doen?

Uitproberen

- Bekijk je opvang door de ogen van een anderstalige ouder: wat ziet deze ouder? Wat leest hij? Wat hoort hij? Zou hij zich welkom voelen? Zou hij zich thuis voelen?
- Ga met het hele team na welke hulpmiddelen jullie zouden helpen om de communicatie met anderstalige ouders te versterken: wil je graag oefenen, heb je liefst een houvast op papier, in de vorm van foto's met vertaalde onderschriften of werk je liefst met pictogrammen? Team Boom koos voor de eerste en de tweede optie.

- Vraag bij het intake- of kennismakingsgesprek welke talen ouders spreken en noteer die. Er zijn allicht begeleiders die een van die talen beheersen. Natuurlijk kunnen die begeleiders niet altijd beschikbaar zijn als de ouders er zijn maar als je een belangrijke mededeling hebt, kun je wel een begeleider inschakelen die vlot met de ouders kan communiceren.
- Nodig het Agentschap Integratie en Inburgering uit voor een workshop over communicatie met anderstalige nieuwkomers. Op de website www.integratie-inburgering.be/wat-doen-we/integratie kun je onder het knopje contact klikken op 'contactpunten'. Dan zie je de lokale kantoren en kun je het dichtstbijzijnde kantoor contacteren.
- Leg contact met een CVO in de buurt dat lessen Nederlands inricht voor anderstalige nieuwkomers. Misschien zoeken zij nog oefenmogelijkheid. Die kan je in jouw opvang organiseren. Begeleiders en cursisten kunnen het gesprek voorbereiden aan de hand van een tekening van een bloem. Elk bloemblaadje is een rol die je in je leven opneemt, zoals ouder, kindbegeleider, tante, zwemmer, busgebruiker. Zo heb je meteen aanknopingspunten om een gesprek te starten.

Meer doen met het filmpje:

Hoe kan de inrichting
van de ruimte een
verschil maken?

Brainstorm

De teamleden denken individueel of in groepjes na over het thema van dit filmpje. Daarna bespreek je gemeenschappelijke ideeën in de grote groep. Je kunt vertrekken van het thema of een of meer van deze vragen gebruiken:

- Vind je dat de ruimte in jullie opvang uitnodigend is voor ouders?
- Maakt de ruimte het ouders makkelijk om een babbeltje te slaan met begeleiders? Waarom wel of waarom niet?
- Maakt de ruimte het mogelijk dat ouders even bij hun kind gaan zitten of om een babbeltje te doen met andere ouders?

Bekijk het filmpje

Gespreksstof

- Hoe is jullie onthaal ingericht? Is er iemand verantwoordelijk voor de ontvangst van ouders? Zit die begeleider achter een bureau? Of staat hij recht? Wat zijn de voor- en nadelen van zittend onthalen? En van staand?
- Hangen foto's en mededelingen op een zichtbare plaats? Zijn ze leesbaar?
- Kunnen ouders de kinderen zien als ze binnenkomen?

Uitproberen

- Bekijk de inrichting van de opvang door de ogen van de ouders. Kom binnen zoals ouders binnenkomen en ga na wat ouders zien. Ga in de opvang rond en bekijk elke ruimte door de ogen van de ouder. Wat zie je? Wat zou anders kunnen?
- Probeer de ouders een paar avonden staand te ontvangen. Bespreek je bevindingen. Hoe voelde je je? Was er meer oogcontact? Was er meer dynamiek in je contacten?
- Misschien is er in je opvang wel plaats voor een gezellig hoekje voor ouders en kinderen? Een plek waar ouders, met of zonder hun kind, een koffietje of een glaasje water kunnen drinken en even kunnen uitblazen?

Meer doen met het filmpje:

Hoe houd je de
acties levend?

Brainstorm

De teamleden denken individueel of in groepjes na over het thema van dit filmpje. Daarna bespreek je gemeenschappelijke ideeën in de grote groep. Je kunt vertrekken van het thema of een of meer van deze vragen gebruiken:

- Op welke manier houden jullie een nieuwe aanpak of nieuwe afspraken levend? Hoe zorgen jullie ervoor dat ze geen dode letter blijven maar echt routine worden.
- Wat doet de coördinator daarvoor?
- Wat is de rol van de begeleiders?

Bekijk het filmpje

Gespreksstof

- 01 Anja vindt het belangrijk om flexibel te zijn en ouders niet te dwingen hun kinderen boven op te halen.
  - Denk aan een afspraak of regel voor ouders in jullie opvang. Hoe consequent zijn jullie in het afdwingen van deze regel? Is er flexibiliteit mogelijk? Op welke manier?
  - Vind jij het belangrijk dat iedere ouder gelijk voor de wet is of laat je uitzonderingen toe? Wanneer wel? Wanneer niet?
  - Denk je dat acties kunnen stilvallen als je verwacht dat iedereen de actie consequent moet uitvoeren? Waarom denk je dat (niet)?
- 02 Hoe stimuleert je coördinator jullie om een nieuwe aanpak vol te houden? Wat zou hij anders kunnen doen? Bedenk een tip voor je coördinator.
- 03 Op welke manier reflecteren jullie over acties in verband met ouders? Wordt daar tijd voor gemaakt? Zou je daar meer tijd voor willen vrijmaken? Wat moet er dan gebeuren in die tijd?
- 04 Wie informeert nieuwe ouders over afspraken? Is de informatie die jullie aan nieuwe ouders geven up-to-date? Ligt deze informatie volledig in lijn met de huidige afspraken? Hoe bewaak je dat?

Uitproberen

- Bedenk een nieuwe actie in verband met ouders. Reserveer meteen ruimte in de agenda's van het teamoverleg de komende tijd om samen te kijken hoe de actie loopt.

- Maak een tijdlijn waarop je aangeeft wanneer je aan een actie hebt gewerkt of wanneer je een volgende stap zet. Je kunt een lijn printen waarop je schrijft of waarop je post-its plakt of je kunt een waslijn maken waaraan je elk keer een nieuwe blad hangt. Op die manier zien alle teamleden en ook de ouders en de kinderen wat jullie doen.
- Spreek met de coördinator af dat hij af en toe zal informeren naar het verloop van een actie. Zo hoeft je niet te wachten tot een teamoverleg om feedback geven over de gekozen aanpak. De coördinator kan alle feedback verzamelen, waarna jullie samen kunnen beslissen om de aanpak verder te zetten of aan te passen. Natuurlijk kunnen jullie ook een begeleider aanduiden die de feedback verzamelt.

Meer doen met het filmpje:

Wat als collega's van mening verschillen?

Brainstorm

De teamleden denken individueel of in groepjes na over het thema van dit filmpje. Daarna bespreek je gemeenschappelijke ideeën in de grote groep. Je kunt vertrekken van het thema of een of meer van deze vragen gebruiken:

- Gaan alle teamleden op dezelfde manier om met ouders? Welke overeenkomsten en verschillen merk je?
- Vind je het een probleem dat teamleden anders reageren?
- Zijn er ook meningsverschillen tussen begeleiders over afspraken met ouders? Welke meningen zijn er? Hoe gaan jullie met die meningsverschillen om?

Bekijk het filmpje

Gespreksstof

- Op welke manieren kunnen de meningsverschillen over afspraken met ouders waardevol zijn?
- Vind je dat iedereen een actie, zoals je met je naam voorstellen aan ouders, op dezelfde manier moet aanpakken?
- Bespreken jullie de meningsverschillen in het team? Op welke manier doen jullie dat?
- Krijgen jullie de tijd en de ruimte om meningsverschillen zelf op te lossen? Zou je daarin meer autonomie willen? Hoe zie je dat?

Uitproberen

- Zoek samen een doel dat je wil bereiken in verband met contacten met ouders. Daarna schrijft iedereen een actie op om dat doel te bereiken. Doe een rondje. Je zal zien dat er veel verschillende ideeën zijn. Is dat een probleem?
- Heb je een actie gekozen en ontstaat er een meningsverschil over de invulling van die actie? Denk samen na over de verschillen in jullie team. Misschien duikt er al denkend nog een heel andere mogelijkheid op?
- Bekijk de verschillen in aanpak eens vanuit het perspectief van ouders. Zouden zij ze als een probleem ervaren?

Meer doen met het filmpje:

Samenwerken met de school

Brainstorm

De teamleden denken individueel of in groepjes na over het thema van dit filmpje. Daarna bespreek je gemeenschappelijke ideeën in de grote groep. Je kunt vertrekken van het thema of een of meer van deze vragen gebruiken:

- Wanneer hebben coördinatoren en begeleiders van de opvang contacten met de school? Wat wordt er besproken tijdens die contacten?
- Wie neemt het initiatief voor de contacten?
- Hoe verlopen de contacten met de directie?
- Hoe verlopen de contacten met de leraren?
- Hoe zouden de contacten tussen school en opvang voor jou ideaal verlopen?

Bekijk het filmpje

Gespreksstof

- 01 Koen en Greet bespreken in het filmpje hun samenwerking met de school.
- Welke voordelen zien zij?
  - Zien jullie nog andere voordelen?
- 02 Koen en Greet vertellen ook hoe zij die samenwerking aanpakken.
- Welke vormen van samenwerken vermelden ze?
  - Welke van die vormen hanteren jullie ook?
  - Werken jullie nog op andere manieren samen met scholen?
  - Beschreven Greet en Koen vormen van samenwerking die jullie inspireren? Hoe zou zo'n samenwerking er in jullie opvang kunnen uitzien? Bedenk een eerste kleine stap.

Uitproberen

- Probeer de volgende weken je contacten met leraren te verbeteren door elke dag oogcontact te maken en goeiedag te zeggen, door een informeel gesprek aan te knopen. Je kunt bijvoorbeeld iets positiefs opmerken over de kinderen.
- Ga na wanneer de school (scholen) waarmee je samenwerkt een activiteit voor ouders organiseren. Vraag of er iemand van de buitenschoolse opvang aanwezig mag zijn met informatie over de opvang.